

FTA ญี่ปุ่น-สหภาพยุโรป... คาดกระทบภาคเกษตรไทยจำกัด เพียงราวร้อยละ 0.3 ของการนำเข้าทั้งหมดของญี่ปุ่นจากไทย

CURRENT ISSUE

ปีที่ 23 ฉบับที่ 2865

วันที่ 15 กันยายน 2560

▶ ประเด็นสำคัญ

- **นัยสำคัญของ FTA สหภาพยุโรป (EU) – ญี่ปุ่นต่อ EU** นั้นถือเป็นการเปิดเสรีสินค้าเกษตรของ EU ในตลาดญี่ปุ่นมากขึ้น โดยในช่วงที่ผ่านมา ญี่ปุ่นถือเป็นประเทศที่มีมาตรการปกป้องภาคเกษตรมากที่สุดแห่งหนึ่งของโลก ทั้งนี้ การเปิดเสรีดังกล่าวอาจส่งผลต่อการเบี่ยงเบนการส่งออกสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปของไทยในญี่ปุ่น ซึ่งสินค้าดังกล่าวนับเป็นสินค้าที่ไทยมีศักยภาพในการแข่งขันค่อนข้างมากในเวทีโลกและในตลาดญี่ปุ่น
- **ศูนย์วิจัยกสิกรไทยประเมินว่า ผลกระทบต่อการเบี่ยงเบนทางการค้าสินค้าเกษตรจากความเป็นไปได้ที่ญี่ปุ่นจะหันไปนำเข้าจาก EU แทนไทย** อาทิ อาหารสัตว์เลี้ยง หรือการที่ไทยอาจจะเจาะตลาดญี่ปุ่นได้ยากขึ้น อาทิ เนื้อสุกรแปรรูปนั้นมีค่อนข้างจำกัดเพียงราว 64 ล้านดอลลาร์ฯ (0.3% ของการนำเข้าของญี่ปุ่นจากไทย) เนื่องจากสินค้าส่งออกหลักส่วนใหญ่ของไทยมีถิ่นกำเนิดเฉพาะและไทยมีศักยภาพในการแปรรูปให้ตรงกับรสนิยมชาวญี่ปุ่นได้เป็นอย่างดี (Niche market) และประเภทสินค้าที่ส่งออกค่อนข้างแตกต่างกันในรายละเอียด
- **อย่างไรก็ดี สินค้าบางประเภทของไทยในตลาดญี่ปุ่นเริ่มมีส่วนแบ่งทางการตลาดที่ลดลง** ดังนั้นผู้ประกอบการไทยควรปรับกลยุทธ์การส่งออก โดยเน้นการส่งออกสินค้าที่ตอบโจทย์กระแสการบริโภคของชาวญี่ปุ่นมากขึ้น อาทิ เกษตรอินทรีย์และผักปลอดสารพิษ อาหารเพื่อสุขภาพ

การเห็นชอบร่วมกันในหลักการของข้อตกลงทางการค้าเสรีระหว่างญี่ปุ่นและสหภาพยุโรป (EU-Japan FTA) ในเดือน ก.ค. 2560 อาจนำมาซึ่งเขตการค้าเสรีที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก จากขนาดของเศรษฐกิจของทั้งญี่ปุ่นและ EU ที่คิดเป็นสัดส่วนถึงราวร้อยละ 28 ของขนาดเศรษฐกิจของโลก และครอบคลุมจำนวนประชากรราว 639 ล้านคน

ทั้งนี้ การเจรจา FTA ข้างต้นครอบคลุมหลากหลายประเด็น หากแต่ประเด็นสำคัญคงเป็นในส่วนของการลดกำแพงภาษีระหว่างญี่ปุ่นกับสหภาพยุโรป โดยแม้ว่าในปัจจุบัน ภาษีศุลกากรระหว่างญี่ปุ่นและ EU ส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำอยู่แล้ว แต่ยังคงมีบางหมวดสินค้าที่มีมาตรการปกป้องผลประโยชน์ทางการค้าระหว่างกันอยู่ โดยเฉพาะญี่ปุ่นซึ่งเป็นประเทศที่มีมาตรการปกป้องภาคเกษตรมากที่สุดแห่งหนึ่งของโลก ดังนั้น การเกิดขึ้นของ EU-Japan FTA ย่อมนำมาซึ่งการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างกัน ผ่านการเจรจาการค้าเสรีสำหรับสินค้าที่เคยมีมาตรการปกป้องผลประโยชน์ทางการค้า

แม้ EU เน้นเจาะตลาดสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปในญี่ปุ่น ทว่า คาดว่าจะมีผลกระทบที่จำกัดต่อการเบี่ยงเบนทางการค้าของไทยในตลาดญี่ปุ่นซึ่งเป็นตลาดส่งออกสินค้าเกษตรอันดับ 2 ของไทย

จากข้อตกลงเบื้องต้นของ EU-Japan FTA ที่เผยแพร่ออกมาแล้วนั้น ทางสหภาพยุโรปจะได้สิทธิประโยชน์ทางภาษีที่เพิ่มขึ้นในการส่งออกสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปเข้าสู่ตลาดญี่ปุ่นจากเดิมที่ญี่ปุ่นเคยเรียกเก็บภาษีศุลกากรในสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปจาก EU สูงถึงโดยเฉลี่ยร้อยละ 21.0 ทั้งนี้ ภายใต้ EU-Japan FTA สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปของสหภาพยุโรปสัดส่วนกว่าร้อยละ 85 หรือคิดเป็นมูลค่าราว 6,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2559 จะสามารถทยอยส่งออกไปญี่ปุ่นภายใต้อัตราภาษีนำเข้าร้อยละ 0

ข้อตกลงสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปของสินค้า EU ในตลาดญี่ปุ่น (เท่าที่เปิดเผย)

สินค้าที่ปรับลดภาษีลงเหลือร้อยละ 0 (3 ผลิตภัณฑ์ส่งออกหลักของ EU ที่มีสัดส่วนการส่งออกไปญี่ปุ่นกว่าร้อยละ 35)

- เนื้อสุกร- จากปัจจุบันร้อยละ 4.3 จะลดลงเหลือ 0 ภายใน 10 ปี สำหรับชิ้นส่วนหมูคุณภาพสูง (High value cut) อาทิ เนื้อสะโพก (loin) ขาหมูส่วนหน้า (Picnic shoulder) เนื้อสันคอ (Boston Butt) เป็นต้น ในขณะที่ ชิ้นส่วนหมูคุณภาพต่ำ (Low value cut) อาทิ หมูสามชั้น (belly) จะลดภาษีที่เรียกเก็บตามหน่วยหรือปริมาตรนำเข้า (Specific duty) จาก 482 เยนต่อกิโล (ราว 145 บาทต่อกิโล) ลงมาเหลือแค่ 50 เยนต่อกิโล (ราว 15 บาทต่อกิโล)
- ไวน์และไวน์ปรุงแต่งรส (Aromatized wine)- จากปัจจุบันร้อยละ 15 จะลดลงเหลือ 0 ทันที (Entry Into Force)
- นมและผลิตภัณฑ์จากนม โดยเฉพาะเนยแข็ง

สินค้าที่ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเพิ่มเติม

- อาทิ เนื้อวัวและลูกวัว (ลดทันทีจากร้อยละ 38.5 เหลือ 27.5 และสิ้นสุดที่ร้อยละ 9) พาสต้า (ลดภาษีภายใน 10 ปี) ช็อกโกแลต (10 ปี) ไบรดีนจากไข่ขาว (มีผลทันที) น้ำตาลและน้ำเชื่อม (มีผลทันที) ของปรุงแต่งอาหาร (ส่วนมากมีผลทันที) เป็นต้น

ทั้งนี้ ญี่ปุ่นเองนับได้ว่าเป็นตลาดส่งออกสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสำคัญอันดับที่ 2 ของไทย¹ และไทยเองก็นับว่ามีความสามารถในการแข่งขันในหมวดสินค้าข้างต้นในตลาดญี่ปุ่นได้ดีกว่าทาง EU โดยข้อได้เปรียบดังกล่าวส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการที่สินค้าเกษตรของไทยได้รับความนิยมและตอบใจผู้บริโภคชาวญี่ปุ่นได้เป็นอย่างดี รวมถึงมีความหลากหลายและเป็นเอกลักษณ์ในตัวผลิตภัณฑ์มากกว่า EU ไม่ว่าจะเป็นผักและผลไม้ที่บางส่วนจัดเป็นสินค้าพรีเมียมในญี่ปุ่น อาทิ มังคุด มะพร้าว น้ำหอม ทุเรียน หน่อไม้ฝรั่ง กระเจี๊ยบเขียว รวมถึงสินค้าจำพวกเนื้อสัตว์หรือสินค้าแปรรูปอื่นๆ อย่าง เนื้อไก่และเนื้อไก่แปรรูป เนื้อปลาบดในรูปของซูริมิ (ชิกุวะ เนื้อปูเทียม เต้าหู้ปลา) และกุ้ง หรือแม้กระทั่งสินค้าประเภทอาหารกึ่งสำเร็จรูปและอาหารพร้อมรับประทาน อย่างทูน่ากระป๋อง ข้าวโพดหวานกระป๋อง และเครื่องแกงบรรจุกระป๋อง (อาทิ แกงเขียวหวานไก่ แกงเหลืองไก่)

ความสามารถทางการแข่งขันของไทยที่สูงกว่า EU ดังกล่าวสามารถสะท้อนได้จากดัชนีความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบที่ปรากฏในการส่งออกสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปของไทยไปญี่ปุ่นในปี 2559 (Revealed Comparative Advantage: RCA) อยู่ที่ 1.86 ซึ่งสูงกว่าของ EU ซึ่งอยู่ที่ 1.04² นอกจากนี้ ไทยยังมีสิทธิประโยชน์ทางภาษีศุลกากรกับญี่ปุ่น ไม่ว่าจะเป็นความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น (JTEPA) ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจอาเซียน-ญี่ปุ่นและ GSP

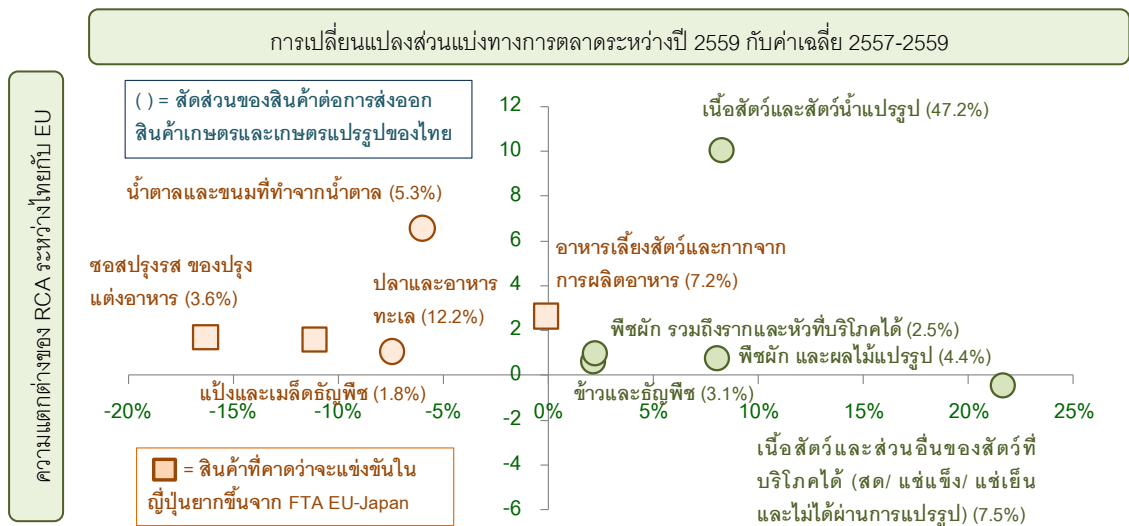
1 สินค้าเกษตรกรรมและสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรตามนิยามของกระทรวงพาณิชย์

2 วิธีวัดความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบที่ปรากฏ (Revealed Comparative Advantage: RCA) เป็นวิธีวัดการส่งออกสินค้าประเภทหนึ่งเทียบกับการส่งออกทั้งหมดของประเทศหนึ่ง และเทียบกับการส่งออกสินค้าประเภทนั้นของกลุ่มประเทศอื่นๆ อีกด้วย โดย RCA ที่คำนวณ ณ ที่นี้ใช้ข้อมูลการส่งออกสินค้าของไทยและ EU ในปี 2559 โดยค่า RCA ของไทยที่สูงกว่า EU แสดงว่าไทยอยู่ในฐานะที่ได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปไปยังญี่ปุ่น

ทำให้ต้นทุนการนำเข้าสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปของไทยในญี่ปุ่นได้เปรียบกว่าทาง EU อย่างไรก็ดี การเปิดเสรีนำเข้าสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปของญี่ปุ่นจากสหภาพยุโรป อาจส่งผลกระทบต่อความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ (Comparative advantage) ของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปของไทยในตลาดญี่ปุ่นเมื่อเทียบกับสินค้าจาก EU จากความได้เปรียบทางด้านภาษีศุลกากรของไทยที่ลดลงและอาจนำไปสู่ความท้าทายต่อการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยในระยะข้างหน้า

อย่างไรก็ดี จากการวิเคราะห์ผลกระทบต่อไทย โดยการเปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันด้านการส่งออกของไทยในสินค้าหมวดเกษตรและเกษตรแปรรูปกับทาง EU ในตลาดญี่ปุ่นรายโครงสร้างสินค้า 10 อันดับแรกที่ไทยส่งออกซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 95 ของการส่งออกสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปทั้งหมดไปยังญี่ปุ่น โดยวิธีวัดความแตกต่างของความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบที่ปรากฏระหว่างไทยกับ EU ควบคู่ไปกับทิศทางการตลาดของสินค้านั้นๆ ในญี่ปุ่นของไทย พบว่า สินค้าส่งออกในหมวดนี้ของไทยร้อยละ 64.8 ไม่น่าจะได้รับผลกระทบ ขณะที่ใน ส่วนที่เหลือร้อยละ 30 อาจได้รับผลกระทบบ้างแต่ไม่มีนัยสำคัญ ดังนี้

ความแตกต่างของความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบระหว่างไทย-EU และทิศทางการตลาดของไทยในญี่ปุ่น

- **กลุ่มสินค้าที่คงไม่ได้รับผลกระทบจาก EU-Japan FTA โดยตรง** โดยสามารถแบ่งกลุ่มสินค้านี้ดังกล่าวได้ออกเป็น 2 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มที่มีความสามารถทางการแข่งขันสูงและกลุ่มที่มีสัดส่วนทางการตลาดลดลงอยู่แล้ว ถึงแม้ว่าจะมีหรือไม่มี EU-Japan FTA ก็ตาม

- **กลุ่มสินค้าที่มีความสามารถทางการแข่งขันสูง** ได้แก่ เนื้อสัตว์และสัตว์น้ำแปรรูป พืชผักสด ผักผลไม้แปรรูป รวมถึงข้าวและธัญพืช ซึ่งไทยมีความสามารถทางการแข่งขันสูงกว่าทาง EU และยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นของส่วนแบ่งทางการตลาดในญี่ปุ่น โดยสินค้าข้างต้นเป็นกลุ่มสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดเฉพาะและไทยมีศักยภาพในการแปรรูปให้ตรงกับรสนิยมชาวญี่ปุ่นได้เป็นอย่างดี (Niche market) จึงทำให้ EU อาจไม่สามารถมาแข่งขันในสินค้านี้ได้โดยตรง ส่วนเนื้อสัตว์และส่วนอื่นของสัตว์ที่บริโภคได้ที่ยังไม่ได้ผ่านการแปรรูป (สด/แช่เย็น/แช่แข็ง) ถึงแม้ว่าไทยจะมีความสามารถทางการแข่งขันต่ำกว่า EU เล็กน้อย แต่อัตราการขยายตัวของส่วนแบ่งทางการตลาดที่สูงมากในช่วงที่ผ่านมา จากการยกเลิกการระงับการนำเข้าไก่สดไทยในปี 2557 เป็นต้นมา ทำให้คาดว่าความสามารถทางการแข่งขันของไทยในระยะข้างหน้าจะกลับมาสูงกว่า EU ได้ นอกจากนี้ เนื้อสัตว์ที่ไทยส่งออกไปญี่ปุ่นส่วนมากเป็นเนื้อไก่ ซึ่งเป็นสินค้าคนละประเภทกับที่ทาง EU ต้องการเจาะตลาดญี่ปุ่นเพิ่มเติมซึ่งได้แก่ เนื้อสุกรและเนื้อวัว ทั้งนี้ ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทยประเมินว่า EU อาจไปแย่งส่วนแบ่งทางการตลาดจากประเทศอื่นแทนจนทำให้ส่วนแบ่งตลาด

สินค้าของไทยในญี่ปุ่นไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก อาทิ การแย่งส่วนแบ่งตลาดเนื้อสุกรจากสหรัฐฯ และ แคนาดา

กลุ่มสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปของไทยที่ยังคงมีความสามารถทางการแข่งขันสูง

ประเภทสินค้า	การเปลี่ยนแปลงMarket share ของไทยในช่วงที่ผ่านมา	อัตรากาซี MFN โดยเฉลี่ย (unweighted)	อัตรากาซีที่สินค้าไทยเผชิญ โดยเฉลี่ย (unweighted)
เนื้อสัตว์และสัตว์น้ำแปรรูป	+8.3%	9.96%	5.05%
เนื้อสัตว์ที่ยังไม่ได้แปรรูป	+21.6%	7.99%	6.08%
- สัตว์ปีก (HS: 0207)	+36.0%	7.2%	1.8%
พืชผักและผลไม้แปรรูป	+8.0%	16.9%	5.9%
พืชผัก (ไม่ได้แปรรูป)	+2.2%	5.7%	0.9%
ข้าวและธัญพืช	+2.1%	1.4%	0.7%

ที่มา: WTO, กระทรวงพาณิชย์ คำนวณโดยศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย

- กลุ่มสินค้าที่เริ่มสูญเสียส่วนแบ่งทางการตลาดในญี่ปุ่น ถึงแม้ว่าจะมี EU-Japan FTA หรือไม่ก็ตาม ได้แก่ ปลาและอาหารทะเล น้ำตาลทรายและขนมที่ทำมาจากน้ำตาล ซึ่งบางส่วนเกิดจากการลดลงของการนำเข้าของญี่ปุ่นเอง อย่างเนื้อปลาทรายแดงสับละเอียด (Itoyori สำหรับทำซูริมิ) ที่ผู้ประกอบการชาวญี่ปุ่นเริ่มนิยมบริโภคลดลง หรือเกิดจากการแข่งขันที่เพิ่มขึ้นจากคู่แข่งทางการค้ารายอื่น อาทิ น้ำตาลทรายที่ญี่ปุ่นหันไปนำเข้าเพิ่มขึ้นจากออสเตรเลีย ภายหลังจากที่ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจญี่ปุ่น-ออสเตรเลีย มีผลบังคับใช้ในปี 2558 ที่ผ่านมา

กลุ่มสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปของไทยที่คาดว่าจะไม่ได้รับผลกระทบจาก EU-JAPAN FTA โดยตรง

ประเภทสินค้า	การเปลี่ยนแปลงMarket share ของไทยในช่วงที่ผ่านมา	อัตรากาซี MFN โดยเฉลี่ย (unweighted)	อัตรากาซีที่สินค้าไทยเผชิญ โดยเฉลี่ย (unweighted)
ปลาและอาหารทะเล	-7.4%	5.3%	3.3%
น้ำตาลและขนม	-6.0%	10.3%	4.8%

- กลุ่มสินค้าที่ไทยอาจสูญเสียส่วนแบ่งตลาดในญี่ปุ่นเพิ่มเติม ได้แก่ ซอสปรุงรสและของปรุงแต่ง แป้งและเมล็ดธัญพืช รวมถึงอาหารเลี้ยงสัตว์และกากจากการผลิตอาหาร โดยภายใต้ EU-JAPAN FTA ที่จะเกิดขึ้น สินค้าของไทยที่มีโอกาสที่จะแข่งขันลำบากขึ้นและอาจสูญเสียส่วนแบ่งทางการตลาด จะอยู่ในกลุ่มสินค้าที่ EU มีส่วนแบ่งทางการตลาดเพิ่มขึ้น ทั้งที่เป็นกลุ่มสินค้าที่เผชิญกำแพงภาษีจากญี่ปุ่นในระดับสูง ซึ่งการลดกำแพงภาษีของ EU จะยิ่งทำให้ EU มีความได้เปรียบในตลาดญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น ได้แก่ ของปรุงแต่งอาหาร (ภาษีนำเข้าร้อยละ 25-30 สำหรับอาหารปรุงแต่ง) แป้ง (ภาษีนำเข้าร้อยละ 16.5)³ ดังนั้น ผลกระทบการเบี่ยงเบนทางการค้าจาก EU คาดว่าจะอยู่ในส่วนของสินค้าที่พหุทดแทนกันได้ หรือมีสินค้าส่งออกคล้ายไทย อาทิ ของปรุงแต่งอาหาร หรืออาหารสัตว์เลี้ยงประเภทแมวและสุนัข
 - มูลค่าสินค้าที่ญี่ปุ่นอาจนำเข้าจากสหภาพยุโรปเพิ่มเติมแทนไทยนั้นจะอยู่ที่ราว 9.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยเป็นผลกระทบจากอาหารสัตว์เลี้ยงประเภทแมวและสุนัขมากที่สุดราว 8.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ รองลงมาคือของปรุงแต่งอาหารและซอสราว 1.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

³ EU มีการเปลี่ยนแปลงของส่วนแบ่งทางการตลาด (market share) ในญี่ปุ่นที่ต่ำกว่าไทย โดยของปรุงแต่งอาหาร มีการเปลี่ยนแปลงของ market share ลดลงเพียงร้อยละ 4 ในขณะที่ไทยลดลงถึงร้อยละ 20 ส่วนอาหารสัตว์เลี้ยงนั้น EU มี market share เพิ่มขึ้นร้อยละ 12

กลุ่มสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปของไทยที่อาจต้องเตรียมรับมือจาก EU-JAPAN FTA

ประเภทสินค้า	การเปลี่ยนแปลง Market share ของไทยในช่วงที่ผ่านมา	อัตรากาซี MFN โดยเฉลี่ย (unweighted)	อัตรากาซีที่สินค้าไทยเผชิญ โดยเฉลี่ย (unweighted)
อาหารสัตว์เลี้ยง	-0.1%	0.08%	0.05%
ซอสและของปรุงแต่งอาหาร	-16.3%	13.1%	5.9%
แป้งและเมล็ดธัญพืช	-11.1%	16.5%	12.5%

- กลุ่มสินค้าที่อาจเจาะตลาดญี่ปุ่นได้ยากขึ้น โอกาสของผู้ประกอบการไทยในการเจาะตลาดสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปที่คล้ายคลึงกับของทาง EU เพิ่มเติมอาจลดลงด้วย โดยเฉพาะเนื้อสุกรแปรรูป ที่ยังคงเผชิญกาซีนำเข้าที่อยู่ในระดับสูงร้อยละ 20 (ส่วนของนอกโควต้า) หรือร้อยละ 16 สำหรับการนำเข้าในส่วนนอกโควต้า 1,200 ตัน/ปี ซึ่งปัจจุบันไทยส่งออกเนื้อสุกรแปรรูปไปญี่ปุ่นทั้งหมดราวร้อยละ 1.3 ของการส่งออกสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป หรือคิดเป็นมูลค่า 53 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ปริมาณราว 6,000 ตันต่อปี) ทั้งนี้ ไทยมีความพยายามในการเจรจาเพิ่มโควตาเนื้อสุกรแปรรูปภายใต้กำแพงกาซีร้อยละ 16 จากเดิม 1,200 ตัน/ปีเป็น 12,000 ตัน/ปี แต่ยังคงไม่สำเร็จ⁴
 - มูลค่าโอกาสที่อาจสูญเสียไปจากการเจาะตลาดญี่ปุ่นได้ยากขึ้นอยู่ที่ราว 54.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หากการเจรจาเพิ่มโควตาเนื้อสุกรแปรรูปไม่ได้ผล โดยแบ่งเป็นส่วนต่างของอัตรากาซีศุลกากรที่ไทยต้องจ่ายนอกโควตาเนื้อสุกรแปรรูป 1.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ⁵ และมูลค่าการส่งออกเนื้อสุกรแปรรูปเพิ่มเติมที่ไทยต้องการอีก 53 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ⁶

จากการวิเคราะห์ข้างต้นทำให้ศูนย์วิจัยกสิกรไทยประเมินว่า ผลกระทบของการเบี่ยงเบนทางการค้าต่อการส่งออกสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปของไทย จากการที่ญี่ปุ่นหันไปนำเข้าจากสหภาพยุโรปแทนไทยนั้นจะเกิดขึ้นในส่วน of สินค้าที่ EU สามารถผลิตทดแทนการนำเข้าจากไทยได้ บวกกับโอกาสที่อาจสูญเสียไปจากการเจาะตลาดญี่ปุ่นได้ยากขึ้น โดยจากการประเมินเบื้องต้นนั้น ผลกระทบจาก EU-Japan FTA กับไทยอยู่ที่ราว 64.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนราวร้อยละ 1.6 ของการนำเข้าสินค้าเกษตรของญี่ปุ่นจากไทยหรือคิดเป็นสัดส่วนราวร้อยละ 0.3 ของการนำเข้าจากไทยทั้งหมดของญี่ปุ่นซึ่งนับว่าเป็นผลกระทบที่ค่อนข้างจำกัด เนื่องจากสินค้าภาคการเกษตรและเกษตรแปรรูปของไทยส่วนใหญ่มีความสามารถทางการแข่งขันในระดับสูงกว่า EU และมีประเภทสินค้าที่ส่งออกที่ค่อนข้างแตกต่างกัน อีกทั้งสินค้าส่งออกหลักส่วนใหญ่ของไทยยังคงมีทิศทางของส่วนแบ่งทางการตลาดในญี่ปุ่นที่เพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ดี สินค้าบางประเภทของไทยในตลาดญี่ปุ่นเริ่มมีส่วนแบ่งทางการตลาดที่ลดลง ดังนั้นผู้ประกอบการไทยควรปรับกลยุทธ์การส่งออก โดยเน้นการส่งออกสินค้าที่ตอบโจทย์กระแสการบริโภคของชาวญี่ปุ่นมากขึ้น อาทิ เกษตรอินทรีย์และผักปลอดสารพิษ อาหารเพื่อสุขภาพ อาหารไทยบรรจุกระป๋องหรืออาหารไทยพร้อมรับประทานที่หลากหลายมากขึ้น อาทิ ผัดไทยหรือผัดกะเพราพร้อมทาน เป็นต้น นอกจากนี้ ไทยควรเร่งเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของไทย ผ่านการให้ความสำคัญต่อการเจรจาลดข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคในการเข้าถึงตลาดสินค้าเกษตรของญี่ปุ่น ไม่ว่าจะเป็นมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่กาซี (Non-Tariff Barriers: NTB) อาทิ การจำกัดขนาดของสปีปะรดที่ไม่เกิน 900 กรัม (ขนาดสปีปะรดไทยส่งออกเฉลี่ย 1.2 กิโลกรัม) หรือการกำหนดโควตานำเข้าเนื้อสุกรแปรรูป นอกจากนี้ ญี่ปุ่นยังมีกฎแหล่งกำเนิดสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปที่ค่อนข้างเข้มงวด อาทิ วัตถุประสงค์ปลายทางนำเข้าจะต้องมาจากเรือที่จอด

⁴ <http://www.globalmeatnews.com/Industry-Markets/Thailand-to-request-Japan-raise-pork-import-quotas>

⁵ ส่วนต่างอัตรากาซีร้อยละ 4 คูณด้วยปริมาณนำเข้าส่วนเกินโควต้าราว 5,800 ตัน

⁶ ปริมาณส่วนต่างที่คาดว่าจะส่งออกได้เพิ่ม 6,000 ตันคูณกับราคาส่งออกเนื้อสุกรแปรรูปเฉลี่ยที่ 8,810 ดอลลาร์สหรัฐฯ / ตัน

ทะเบียนไว้กับ Indian Ocean Tuna Commission (IOTC) เท่านั้น⁷ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสามารถทางการแข่งขันของ
ไทยในช่วงที่ผ่านมา

Disclaimer

รายงานวิจัยฉบับนี้จัดทำเพื่อเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่น่าเชื่อถือ แต่บริษัทฯ มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด บริษัทฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงข้อมูลได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสียหายทั้งสิ้น บริษัทฯ จะไม่รับผิดชอบต่อผู้หรือบุคคลใดในความเสียหายใดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็น หรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น

⁷ อ้างอิงจาก http://www.ditp.go.th/contents_attach/91727/91727.pdf